

*Андрієшин В. В.,**аспірант кафедри кримінального права та кримінології
Одеського державного університету внутрішніх справ*

СТРУКТУРИЗАЦІЯ ОБ'ЄКТІВ ЗЛОЧИНІВ, ЯКІ ВЧИНЯЮТЬСЯ СЛУЖБОВИМИ ОСОБАМИ

Анотація. У статті з метою визначення та представлення структури об'єктів складів злочинів, які вчиняються службовими особами, надано авторську дефініцію «сфери службової діяльності» як основного об'єкта системи цих злочинів. Цю сферу пропонується розуміти як суспільні відносини, які виникають, функціонують і припиняються у зв'язку з регламентованою нормативно-правовими та локальними актами діяльністю щодо реалізації службовими особами наданих їм повноважень. При цьому характерними елементами цих відносин є такі: службова особа як обов'язковий суб'єкт; її службові повноваження (права та обов'язки); специфічний предметний складник, який полягає у реалізації службових повноважень і результатах такої діяльності.

Досліджено питання кримінально-правової сутності інших об'єктів цих злочинів, зокрема, обґрунтовано віднесення до них «інтересів служби або юридичної особи». Наприклад, інтереси служби є оціночною категорією, яка є певним ідеалом, що має керувати службовою особою під час реалізації функціонального складника її діяльності шляхом вибору та використання таких способів здійснення своїх повноважень, за допомогою яких буде можливо досягнути дієвого та результативного виконання завдань публічної служби, за найменших витрат ресурсів на їх досягнення. Під інтересами юридичної особи запропоновано розуміти комплекс приватних потреб, забезпечення яких є метою створення та діяльності цієї особи.

Крім того, до додаткових об'єктів аналізованої групи злочинів належать відносини у сфері запобігання корупції; відносини у сфері охорони законних прав, свобод та інтересів фізичних осіб, інтересів держави, громадськості та юридичних осіб; відносини, предметом яких є складання, видача та заповнення офіційних документів; відносини у сфері здійснення фінансового контролю та інші відносини, які перебувають під правовою охороною кримінального законодавства. За критерієм визначення родових об'єктів, аналізовані злочини розподілено на загальні, які передбачені у XVII Розділі КК України, та спеціальні, які передбачені в інших розділах Особливої частини КК України, із закріпленням у статтях (особливо) кваліфікуючої ознаки щодо вчинення злочину службовою особою. З урахуванням розгалуженої об'ємної системи злочинів службових осіб автором запропоновано виділення додаткових обов'язкових і факультативних об'єктів окремих зазначених злочинів.

Ключові слова: службова особа, службовий злочин, сфера службової діяльності, об'єкт злочину, інтереси служби, запобігання корупції.

Постановка проблеми. Визначення об'єкта кримінального правопорушення завжди мало та матиме суттєве значення для теорії права та практики застосування його норм. Як одна з основних структурно-об'єднуючих ця об'єктивна ознака

потребує чіткого та змістовного розкриття з метою проведення правильної та повної кримінально-правової кваліфікації, зокрема, в контексті дослідження окремих діянь службових осіб. І, незважаючи на доволі розвинений стан наукових досліджень у цьому напрямі, сьогодні залишається низка дискусійних аспектів, які мають бути ґрунтовно вирішені та описані з науково-практичного погляду. Зокрема, це питання дефініції «сфери службової діяльності», віднесення «інтересів служби або юридичної особи» до конкретного елемента складу злочину, визначення окремих специфічних об'єктів злочинних посягань службових зловживань та інші.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням дослідження загальних і спеціальних аспектів об'єкта як елемента складів злочинів службових осіб приділялась увага в переважній більшості робіт науковців, які займались дослідженням цієї сфери. Зокрема, слід виділити таких учених, як П.П. Андрушко, Н.А. Гуторова, К.П. Задоя, О.О. Жижиленко, В.П. Коваленко, Д.Г. Михайленко, В.О. Навроцький, С.В. Познишев, О.Я. Светлов, Д.О. Сисоєв, А.А. Стрижевська, Т.І. Слущка, О.Н. Трайнін, В.І. Шакур, С.С. Яценко, та інших науковців, праці яких становлять науковий інтерес під час написання статті.

Метою статті є визначення та структурування об'єктів як елементів складів злочинів, які вчиняються спеціальним суб'єктом – службовою особою.

Виклад основного матеріалу дослідження. Не вдаючись у детальний опис дискусійних концепцій Загальної частини кримінального права, вважаємо за необхідне зупинитись на окремих їхніх положеннях, які необхідні для дослідження сфери службової діяльності. Зокрема, зважаючи не чималу кількість теоретичних концепцій щодо визначення об'єкта злочину, які, безумовно, характеризуються науковим інтересом, вважаємо, що найбільш вдалою та універсальною є позиція щодо визначення об'єкта злочину як суспільних відносин, а отже, пропонуємо визначати об'єктом складу злочину найбільш значимі суспільні відносини, що охороняються нормами кримінального законодавства, та на спричинення шкоди яким спрямовано суспільно небезпечне діяння у разі його вчинення. Також підтримуємо усталені в теорії вертикальну класифікацію щодо виділення загального, родового, видового та безпосереднього об'єктів, а також горизонтальну класифікацію безпосередніх об'єктів щодо виокремлення обов'язкового та додаткових обов'язкових та/або факультативних об'єктів.

Характеризуючи види об'єктів складів злочинів службових осіб, слід першочергово розподілити їх на дві взаємопов'язані групи: ті, що охороняються нормами окремого спеціального структурного розділу Особливої частини КК України – Розділом XVII «Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг»,

та ті, що охороняються нормами інших розділів Особливої частини КК України, статті яких містять (особливо) кваліфікуючі ознаки, пов'язані із вчиненням злочину службовою особою.

Родовий об'єкт, тобто структурно-об'єднуючий однорідний критерій усіх злочинів Розділу XVII КК України, є подвійним і включає в себе суспільні відносини у сфері службової діяльності та сфері професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Доктринальне визначення родового об'єкта службових злочинів ще за радянських часів було та залишається сьогодні дискусійним питанням. Наприклад, у період становлення та розвитку радянської науки, С.В. Познишев називав родовим об'єктом службових злочинів «ідеальне суспільне благо» [1, с. 164]. О.О. Жижиленко розумів під цим поняттям «службовий обов'язок посадової особи» [2, с. 14], О.Н. Трайнін визначав як «правильну, таку, що відповідає інтересам соціалістичного будівництва, роботу державного та суспільного апарату» [3, с. 26]. О.Я. Светлов у 1978 році наголошував, що родовим об'єктом протиправних діянь службових осіб стали визнавати «державний апарат» і «державну дисципліну» [4, с. 28]. Але всі ці визначення, розширюючи або, навпаки, звужуючи аналізовану об'єктивну ознаку, сьогодні не відповідають реаліям державного і суспільного життя, а тому потребують критичної оцінки та доопрацювання.

Сучасний стан наукових досліджень характеризується плюралізмом ідей науковців щодо дефініції об'єкта злочинів у сфері службової діяльності, які мають як загальні, так і відмінні риси. К.П. Задоя розкриває суть цієї ознаки через «суспільні відносини соціального управління, у яких суб'єкти управління реалізують керуючий вплив, що надається їм у результаті особливих процедур, передбачених правовими актами, здійснюється в межах і в спосіб, що передбачені правовими актами, і забезпечується можливістю застосування правових наслідків за ухилення від дії такого впливу» [5, с. 7], що є більш характерним для сфери публічного управління представників влади та не враховує окремі аспекти функціонального складника діяльності службових осіб. Низка авторів пропонує визнавати родовим об'єктом аналізованих злочинів правильну роботу апаратів органів публічної влади та юридичних осіб усіх форм власності [6, с. 7; 7, с. 13; 8, с. 492; 9, с. 39], хоча слід зауважити, що не всі працівники апаратів юридичних осіб є службовими особами, правильна робота цих апаратів не завжди залежить від реалізації службових повноважень особами, які ними наділені, а службові злочини шкодять не тільки їхній правильній роботі, але й повноцінному функціонуванню механізму всього органу або юридичної особи. Інші науковці визначають аналізовану ознаку як встановлений законодавчими актами порядок реалізації службовими особами своїх повноважень [10, с. 56; 11, с. 367]; як суспільні відносини, які забезпечують нормальне функціонування державних органів та юридичних осіб незалежно від форм власності [12, с. 127]; як правомірну діяльність вказаних суб'єктів у будь-яких галузях їхньої діяльності та їхній авторитет» [13, с. 723]; як соціальні цінності, змістове наповнення яких полягає в законній діяльності державного (суспільного) апарату [14, с. 88] тощо.

Проте зазначені дефініції, характеризуючись позитивними рисами, нині потребують детального осмислення з метою надання найбільш повного та теоретично виваженого визначення родового об'єкта злочинів у сфері службової діяльності,

від якого залежить уся система об'єктів злочинів службових осіб. Констатуємо те, що це визначення залежить від розкриття суті самого поняття сфери службової діяльності та суспільних відносин, які у ній існують.

Поширеною в загальнотеоретичній юриспруденції є думка щодо існування елементного складу (структури) суспільних відносин, яка була розвинена в кримінальному праві під час дослідження об'єкта злочину. Наприклад, зазвичай науковці виділяють таке: суб'єктний склад відносин; предметний складник, що є приводом функціонування відносин; діяльність і зв'язок між суб'єктами, які зумовлені їхніми правами та обов'язками [15, с. 16; 16, с. 148]. Діяльність як категорія соціальної філософії полягає в активній взаємодії людини з навколишньою дійсністю, під час якої людина виступає як суб'єкт, який цілеспрямовано впливає на об'єкт і задовольняє свої потреби [17, с. 170–176]. Тому якщо характеризувати відносини у сфері службової діяльності, то їхніми характерними елементами є такі: службова особа як обов'язковий суб'єкт, а також інші суб'єкти (за наявності); її службові повноваження (права та обов'язки) та кореспондуючі права та обов'язки інших суб'єктів (за наявності); специфічний предметний складник, який полягає у реалізації службових повноважень, тобто використанні прав і виконанні обов'язків, а також результатах такої діяльності, які виступають у ролі конкретних правових наслідків.

Враховуючи викладене, пропонуємо розуміти родовим об'єктом злочинів у сфері службової діяльності суспільні відносини, які виникають, функціонують і припиняються у зв'язку з регламентованою нормативно-правовими та локальними актами діяльністю щодо реалізації службовими особами наданих їм повноважень. Вважаємо, що надане визначення сфери службової діяльності є найбільш загальним, що характерно під час визначення родового об'єкта, і при цьому вбирає елементи управління, упорядкованої діяльності, рівнів регламентації, роботи та функціонування, реалізації владних повноважень, дисципліни та інші ознаки, які були зазначені у наведених вище визначеннях. І найголовніше, на нашу думку, це визначення пов'язує цю сферу з основною ознакою об'єктивної сторони аналізованих злочинів – «реалізацією службових повноважень», яка розкриває важливість цього об'єкта під час подальшого дослідження елементів складів злочинів службових осіб.

Безпосередні об'єкти окремих злочинів у сфері службової діяльності, які передбачені у XVII Розділі КК України, прямо пов'язані з родовим об'єктом цього розділу. Безпосереднім об'єктом усіх цих злочинів є суспільні відносини у сфері службової діяльності, які конкретизуються та специфікуються залежно від конкретного посягання. Наприклад, це можуть бути відносини, пов'язані з правоохоронними структурами, державними закупівлями, морегосподарським комплексом, страховою та банківською діяльністю, функціонуванням підприємств, приватизацією та націоналізацією, та інші, які охоплюють усю систему управління та господарювання.

Диспозиція ст. 364 КК України як загального складу зловживання містить ознаку вчинення цього діяння «всупереч інтересам служби». Аналогічну ознаку передбачено у складі зловживання повноваженнями службовими особами приватноправової сфери – «всупереч інтересам юридичної особи». Догматичний аналіз зазначених норм дає змогу зробити висновок, що зазначені оціночні ознаки належать до об'єктивних

і з їхньою допомогою законодавець конкретизував об'єкт складу зловживання службовими повноваженнями. В цьому контексті не можемо підтримати позицію В.Г. Хашева щодо віднесення зазначених ознак до елемента об'єктивної сторони [18, с. 9]. Вважаємо, що відносини, які складаються під час реалізації інтересів публічної служби або приватних юридичних осіб, прямо пов'язані із сферою службової діяльності та виступають обов'язковими додатковими безпосередніми об'єктами складів аналізованих злочинів. Зміст цієї ознаки полягає в тому, що службова особа умисно діє всупереч тим цілям і завданням, для досягнення і реалізації яких їй надані повноваження [19, с. 257]. У зв'язку з цим виникає реальний конфлікт між службовими та особистими інтересами такої особи, що зумовлено її корисливою мотивацією під час зловживання.

Інтереси публічної служби є частиною категорії адміністративного права – публічного інтересу. Публічний інтерес – це інтерес соціальної спільності, що визначається та задовольняється державою. Визнання публічності інтересу здійснюється шляхом його правового (юридичного) забезпечення (фіксації в нормах і встановленні механізму реалізації) [20, с. 32–33]. Тому інтереси служби як об'єкт злочину є оціночним і збірним поняттям, що є певним ідеалом, який має керувати службовою особою під час реалізації функціонального складника її діяльності, шляхом вибору та використання таких способів здійснення своїх повноважень, за допомогою яких буде можливо досягнути дієвого та результативного виконання завдань публічної служби за найменших витрат ресурсів на їх досягнення. Як правило, інтереси служби для того чи іншого органу публічної влади або юридичної особи державної чи комунальної власності знаходять своє опосередковане вираження у нормативно-правових і локальних актах через завдання, мету діяльності та функції, які ставляться перед цими суб'єктами.

Під інтересами юридичної особи пропонуємо розуміти комплекс приватних потреб, забезпечення яких є метою створення та діяльності цієї особи. Таке забезпечення втілюється в життя шляхом реалізації правосуб'єктності юридичної особи, що, зокрема, залежить від діяльності її службових осіб, з метою найуспішнішого виконання завдань і цілей, які поставлені перед нею установчими та іншими актами. Основою цього комплексу є потреби юридичної особи як суб'єкта господарювання взагалі, а також потреби та приватні інтереси її власників, засновників, керівників, працівників та інших осіб, які мають стосунок до її діяльності.

Крім зазначених об'єктів, від злочинних проявів службових осіб страждають відносини щодо забезпечення авторитету органів публічної влади чи ділової репутації юридичних осіб, в яких вони реалізують свої повноваження. Такий авторитет і репутація, виступаючи додатковими обов'язковими безпосередніми об'єктами, характеризуються рівнем довіри та поваги до органів влади, юридичних осіб та їхніх службових осіб, а також результатами їхньої управлінської та господарської діяльності, які зазнають негативного впливу від службових злочинів.

Окремі злочини у сфері службової діяльності залежно від нормативного формулювання їхніх ознак характеризуються такими додатковими обов'язковими безпосередніми об'єктами:

1) для злочинів, передбачених статтями 364, 364¹, 366¹, 368, 368³, 368⁵, 369, 369², 370 КК України, це відносини у сфері запобігання корупції у зв'язку з тим, що результатом вчинення

цих злочинів є порушення системи запобігання та протидії цьому явищу, а саме: «використанню особою... наданих їй службових повноважень чи пов'язаних із ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди» [21]. Крім того, відповідно до примітки до статті 45 КК України, злочини, передбачені статтями 364, 364¹, 366¹, 368-369², віднесено до категорії корупційних;

2) для злочинів, передбачених статтями 364, 364¹, 365, 367 КК України, це відносини у сфері охорони законних прав, свобод та інтересів фізичних осіб, інтересів держави, громадськості та юридичних осіб, що прямо впливає з положень диспозицій цих статей;

3) для службового підроблення (стаття 366 КК України) – це відносини, предметом яких є складання, видача та заповнення офіційних документів;

4) для декларування недостовірної інформації (стаття 366¹ КК України) – це відносини у сфері здійснення фінансового контролю в частині встановленого порядку подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Додатковими факультативними безпосередніми об'єктами злочинів службових осіб можуть виступати відносини щодо охорони життя, здоров'я, волі, честі та гідності особи, власності, забезпечення громадської безпеки та громадського порядку, правосуддя та інші об'єкти, які набувають статусу обов'язкових у складах злочинів, які кваліфікуються за сукупністю із загальними злочинами, передбаченими XVII Розділом КК України, або кваліфікуються за окремими спеціальними нормами, які містять кваліфікуючу ознаку, пов'язану із вчиненням злочину службовою особою.

Необхідність закріплення (особливо) кваліфікуючих ознак у статтях кодексу, які пов'язані із вчиненням окремих злочинів службовою особою, зумовлена підвищеною суспільною небезпекою вчинення окремих злочинів службовою особою. У зв'язку з великою кількістю таких статей на практиці постає питання розмежування загальних службових злочинів, передбачених XVII Розділом КК України, та спеціальних злочинів, передбачених іншими розділами, які містять цю кваліфікуючу ознаку. З метою проведення правильної кваліфікації суспільно небезпечного діяння вирішенням цього питання є повне встановлення основного безпосереднього об'єкта злочинного посягання службовою особою. У спеціальних нормах, на відміну від загальних, суспільні відносини у сфері службової діяльності є завжди додатковим обов'язковим безпосереднім об'єктом, тоді як основний безпосередній об'єкт пов'язаний із родовим об'єктом конкретного розділу, який містить цю спеціальну норму.

Тому у зв'язку з поширеністю аналізованої кваліфікуючої ознаки у розділах Особливої частини КК України об'єктами злочинних посягань службових осіб можуть виступати суспільні відносини щодо забезпечення національної безпеки та міжнародного правопорядку, щодо охорони виборчих, трудових та інших прав людини, щодо несення військової служби, у сфері господарської діяльності та системі правосуддя, а також інші відносини, пов'язані з усією системою родових об'єктів кримінального кодексу.

Висновки. Структуризація та виділення видів об'єктів злочинів, які вчиняються службовими особами, безумовно, допомагає у розкритті їхньої змістовної сутності та мають

використовуватись із метою проведення правильної та повної кримінально-правової кваліфікації суспільно небезпечних діянь цих суб'єктів. В основі цієї структуризації лежить міжгалузєва категорія «сфера службової діяльності», яка, безумовно, виступає об'єктом кожного злочину службової особи на різних рівнях класифікації та типізації.

Характерними елементами відносин у сфері службової діяльності є такі: службова особа як обов'язковий суб'єкт, а також інші суб'єкти (за наявності); її службові повноваження (права та обов'язки) та кореспондуючі права та обов'язки інших суб'єктів (за наявності); специфічний предметний складник, який полягає у реалізації службових повноважень, тобто використанні прав і виконанні обов'язків, а також у результатах такої діяльності, які виступають у ролі конкретних правових наслідків.

Вважаємо, що найбільш вдалою дефініцією родового об'єкта злочинів у сфері службової діяльності є його визначення як суспільних відносин, які виникають, функціонують і припиняються у зв'язку з регламентованою нормативно-правовими та локальними актами діяльністю щодо реалізації службовими особами наданих їм повноважень.

Специфічною властивістю злочинів, які пов'язані з використанням службових повноважень (зловживанням), є їхні безпосередні об'єкти, якими виступають відносини, що складаються під час реалізації інтересів публічної служби або приватних юридичних осіб, які, своєю чергою, прямо пов'язані із сферою службової діяльності.

Окремі загальні злочини службових осіб характеризуються іншими додатковими обов'язковими об'єктами. Зокрема, це відносини у сфері запобігання корупції (статті 364, 364¹, 366¹, 368, 368³, 368⁵, 369, 369², 370 КК України); відносини у сфері охорони законних прав, свобод та інтересів фізичних осіб, інтересів держави, громадськості та юридичних осіб (статті 364, 364¹, 365, 367 КК України); відносини, предметом яких є складання, видача та заповнення офіційних документів (стаття 366 КК України); відносини у сфері здійснення фінансового контролю в частині встановленого порядку подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (стаття 366¹ КК України).

У свою чергу, розгалужена система спеціальних службових злочинів, що обґрунтовується поширеністю (особливо) кваліфікуючої ознаки, пов'язаної із вчиненням окремих злочинів службовими особами, у розділах Особливої частини КК України включає у структуру об'єктів цих злочинів усю сукупність суспільних відносин, які охороняються нормами чинного законодавства України та є структурованими за критерієм родових об'єктів Особливої частини КК України. У спеціальних нормах, на відміну від загальних, суспільні відносини у сфері службової діяльності є завжди додатковим обов'язковим безпосереднім об'єктом, тоді як основний безпосередній об'єкт пов'язаний із родовим об'єктом конкретного розділу, який містить цю спеціальну норму.

Отже, за критерієм визначення родового об'єкта можна вести мову про існування групи загальних службових злочинів, які передбачені у XVII Розділі КК України, та групи спеціальних службових злочинів, які передбачені в інших розділах Особливої частини КК України, із закріпленням у статтях (особливо) кваліфікуючої ознаки щодо вчинення злочину службовою особою.

Література:

1. Познышев С.В. Очерк основных начал науки уголовного права. Особенная часть. Москва, 1923. 296 с.
2. Жижиленко А.А. Должностные (служебные) преступления. Практический комментарий. 2-е изд. Москва : Право и жизнь, 1924. 76 с.
3. Трайнин А.Н. Уголовное право. Особенная часть: должностные и хозяйственные преступления / Всесоюзный ин-т юридических наук. Москва : Юриздат НКЮ СССР, 1938. 136 с.
4. Светлов А.Я. Ответственность за должностные преступления. Київ : Наукова думка, 1978. 304 с.
5. Задоя К.П. Кримінальна відповідальність за перевищення влади або службових повноважень (ст. 365 КК України) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 – «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право». Київ, 2009. 16 с.
6. Слущька Т.І. Кримінальна відповідальність за перевищення влади або службових повноважень : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 – «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право». Київ, 2010. 20 с.
7. Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг: Науково-практичний коментар до розділу XVII Особливої частини Кримінального кодексу України / за заг. ред. д.ю.н., проф. В.І. Шакуна. Київ : Алерта, 2012. 160 с.
8. Навроцький В.О. Кримінальне право України. Особлива частина : курс лекцій. Київ : Знання, 2000. 771 с.
9. Коваленко В.П. Зловживання владою працівниками правоохоронних органів : монографія. Київ : Атіка, 2012. 204 с.
10. Андрушко П.П., Стрижевська А.А. Злочини у сфері службової діяльності: кримінально-правова характеристика : навч. посіб. Київ : «Юрисконсульт», 2006. 342 с.
11. Михайленко Д.Г. Поняття об'єкта злочинів у сфері службової діяльності. *Правове життя сучасної України* : тези доп. Всеукр. наук. конф., м. Одеса, 18–19 квітня 2008 р. Одеса : Фенікс, 2008. С. 366–368.
12. Гуророва Н.А. Уголовное право Украины. Особенная часть: конспект лекцій. Харьков : «Одиссей», 2003. 320 с.
13. Науково-практичний коментар до кримінального кодексу України / відп. ред. С.С. Яценко. 4-е вид., перероб. та доп. Київ : А.С.К., 2005. 848 с.
14. Сисоев Д.О. Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми: кримінально-правова характеристика : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Київ, 2015. 268 с.
15. Тацій В.Я. Объект и предмет преступления в советском уголовном праве. Харків : Вища школа, 1988. 183 с.
16. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право : навч. посібник / за заг. ред. М.І. Хавронюка. Київ : Ваїте, 2014. 944 с.
17. Таран В.О., Зотов В.М., Резанова Н.О. Соціальна філософія : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 272 с.
18. Хашев В.Г. Кримінальна відповідальність за зловживання владою або службовим становищем : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Дніпропетровський держ. ун-т внутрішніх справ. Дніпропетровськ, 2007. 20 с.
19. Анісімов Г.М. Особливості кваліфікації злочинів, що вчиняються шляхом зловживання службовим становищем. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2014. №2 (3). С. 250–268.
20. Гончарук С.Т. Адміністративне право України. Загальна та Особлива частини : навч. посіб. (на допомогу слухачам, що здають держ. та поточні іспити з адм. права). Київ : НАВС України, 2000. 240 с.
21. Про запобігання корупції : Закон від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2014. № 49. Ст. 2056.

Andrieshin V. The officials crimes objects structuring

Summary. This article deals with definition and structuring the objects of the crimes of officials. The author provides the definition of the “sphere of service activity”, as the main object of this group of crimes. This sphere is proposed to be understood, as social relationships that arise, function and terminate in connection with regulated by legal and local acts activity of officials which is connected to their authority. Also, typical elements of these relationships are: the official, as a compulsory subject; their authority powers (rights and obligations); specific subject component, which consists of realization of official authority and results of such activities.

The question of the criminal nature of other objects of these crimes is also has been analyzed, including attributioning to them “public service interests and interests of the legal entity”. Stated that the public service interests are an appraisal category, which is a certain ideal, that must rule the official during performance of official duties, which will help to

achieve effective and efficient performance of public service tasks, with the lowest cost of resources to achieve them. The concept of interests of the legal entity include system of private needs, the provision of which is the purpose of this legal entity creation and activity.

In addition, the additional objects of the analyzed group of crimes are: anti-corruption relations; relations in the field of protection of legal rights, freedoms and interests of individuals, interests of the state, public and legal entities; relations concerning drafting of official documents; financial control relations and other relationships that are legally protected by criminal law. Considering complex system of official crimes the author suggested the selection of additional mandatory and optional objects of this crimes, distinguishes between general and special service crimes.

Key words: official, service crime, sphere of service activity, object of the crime, service interests, prevention of corruption.